

TOMAŽ ŠALAMUN

A hitetlen unoka

„Gyerekek, Trieszt és Bécs között aludhattok
a vonaton. Útközben nincs semmi.”

(Nagyanyám, Mila Gulič, 1891–1978)

Ne szunnyadj el
Velence és Bécs közt a
vonaton, nyájas
olvasó.
Szlovénia olyan
parányi, hogy könnyen
észre sem veszed! A Sierrától keletre
fekvő ranchomnál is
kisebb!
Inkább állj föl,
hajolj ki az ablakon, bár ki van írva:
TILOS!
Hallgass
arany szavamra!

REIMAN JUDIT fordítása

ALEŠ DEBELJAK

Prózaversek

Mihajlo Pantićnak

Az időről írsz, de nem a mostaniról. Férfiakról. Nőkről.
Az óráról órára halványuló emlékről. A látomásaidban találkozó
idegenek kelletlenségéről. A folyó torkolata felett és a szobákban
lebegő nyirkos sötétéről. Hozzám hasonlóan, néha sokkal jobban.
Kint eső permetez. Valaki, akit mindketten ismerünk, Berlinbe
készül. Örökre. Hideg csillagok hunyorognak. Majd fél évszázada
vagyunk bezárva ki-ki a maga nyelvébe, noha egyazon világon,
egyazon kínon osztozunk. Úgy fáj ez neked, ahogyan nekem?
Új nap kezdődik. Valóban: mit mondjak még neked?

* * *

Belesüppedve a pirkadat vagy az éjszaka előtti félhomályba. Nem hallotta a lépéseiket, sarkuk tompa koppanását a padlaton, izmos testükhöz tapadó kabátjuk jellegzetes surrogását. Azt kívánta, bár hallaná csizmájuk csikorgását, mindét egyenként. Azt gondolta: ha ez az apró kívánságom teljesül, nem várhatok többet a sorstól. Újból kimeresztette a szemét, fülelt, hiába kutatva emlékeiben rég elfeledett hajszák, üldöztetések, futások mikéntjét. A világok átfedik egymást, futott át rajta. A fenti szobában egy nő éleset sikoltott, majd szaggatott nevetésben, neurotikus röhögésben csuklott el a hangja.

* * *

A hamu szaga láthatatlan szövetként lebeg a fullasztó hőségben az emberek nehezen lélegeznek, a presbiteriánus templomban délután ötöt harangoznak, az ég mélyen a földre súlyosul, egy lány tétován, szinte ijedten ül taxiba, isten veletek, harmatozatlan tükrök sima felülete. Elolvasatlan könyvek, tűzoltólépcsőkről málló rozstda, harmincévesek nyomják el cigarettájukat az utcasarki téglafalban, izzadság csorog a gerincükön, a kutyák nyugtalanul forgolódnak álmukban, állott víz pang a csövekben, pillanatok, elhúzódva, sokáig, még tovább. Az avar rétegei között bogarak haldokolnak, fuldokolva a légszomjtól, a fal repedései fokozatosan tágulnak. Nem gondolod, hogy van valami szép abban, ahogy a déli falvakat felfaló tüzek zavaros visszfényei remegnek a hegyek fölött, messze a város fölött, melyet sem te, sem én nem akarunk elhagyni?

* * *

A folyó zúg. Úgy sejtem, nagyon régóta. Kócsagok vagy a természettudományos könyvek kócsagjaihoz hasonló madarak készülnek útra, megszakítatlan repülésre, délnek. A nád halkai remeg az esti szélben. Az enyhe fuvallatokban. Itt és ott. A parti házak eltűnnek a ködben. Ablakaikon alig észrevehetően tör át az áttetsző, tejszerű fény. Az emberek égő lámpáik mellett álmodják, ahogy életükbe belépnek a katonák. A pincében alma illatozik. Ha túl sokáig áll, rohadni kezd. Tizenhárom éves kislány gyakorol kitartóan egy zongoraszonatinát. Zsibbadt ujjak. Szüntelen szél. Elfutó órák. Unalom ül az emberek tekintetében. Ha jól meggondolod, mondhatnál istenhozzádot is. Bizonyos módon csak a búcsú módozatait váltogatod. Én is éppen ilyen voltam évekkkel ezelőtt.

GÁLLOS ORSOLYA fordítása